

Bilbon, 2010eko ekainaren 25ean

Urrutia, Andres, euskaltzainburua
Kintana, Xabier, idazkaria
Lizundia, Jose Luis, diruzaina
Sagarna, Andoni, Iker sailburua
Iñigo, Andres, Jagon Sailburua
Arejita, Adolfo
Azkarate, Miren
Charriton, Pierre
Davant, Jean-Louis
Goenaga, Patxi
Haritschelhar, Jean
Lakarra, Joseba
Larre, Emile
Peillen, Txomin
Salaberri, Patxi
Sarasola, Ibon
Toledo, Ana
Torrealdai, Joan Mari
Uribarren, Patxi eta
Zalbide, Mikel.

Pello Telleria idazkariordea, eta, zegozkien gaietan Patxi Gale, Alfontso Mujika, Itziar Nogueras eta Josu Aztiria jaun-andreak.

Ezin etorriak eta ahalak: Sagrario Alemanek, ahala A. Iñigori; Aurelia Arko txak, ahala J. Haritschelharri; M. Lourdes Oñederrak, ahala M. Azkarateri; Bernardo Atxagak, ahala A. Urrutiari; B. Oiharzabalek, ahala X. Videgaini; Xarles Videgainek, ahala J. Haritschelharri; Patxi Zabaletak, ahala A. Iñigori. Mikel Zalbidek, ahala A. Urrutiari, egon ez den tartean; A. Urrutiak, ahala X. Kintanari, egon ez den tartean.

Batzarra goizeko 10etan hasi da Bilbon, Euskaltzaindiaren egoitzan, ezkerreko zutabearen ageri diren euskaltzainak bertan direla.

1. Aurreko akta onartzea. Ez da oharrik jaso eta, beraz, aurreko batzarraren akta ontzat eman da.

2. Hasi aurrekoak. Euskaltzainburuak, batzarrera etorriak agurtu eta gaurko aztergaiak aurkezteko ordenaz -eta, ohar batzuk egin ditu.

3. Onomastika

3.1. Euskal Herriko ibaien izenak (1). Lehen zerrenda onartzea. Andres Iñigok eta Patxi Galek azaldu dutenez, Onomastika batzordeak Euskal Herriko ibai nagusien multzoan, Euskaltzaindiaren maiatzeko batzarrean aurkezturiko Bizkaiko Kostaldera itsasoratzen diren 38 ibaien zerrendari ez zaio oharririk egin eta, beraz, onarturik gelditu da.

3.2. Euskal Herriko ibaien izenak (2). Bigarren zerrenda aurkeztea.

Ondoren, A. Iñigok Onomastika batzordearen hurrengo zerrenda banatu du euskaltzainen artean, Gipuzkoako kostaldean itsasoratzen diren 53 ibaien izenekin. P. Galek paperean banaturiko mapa pantailan ere proiektatu du, eta horien ezauzgarri eta berezitasun aipagarrienak azpimarratu ditu. Horiei buruzko oharren irailaren 10erako bidali beharko dira.

4. Exonomastika. Europako geografia fisikoa: mendien azken atala onartzea. Maiatzeko bileran Exonomastika batzordeari Europako mendien izenekin aurkezturiko zerrendaz Xarles Videgainek galde egin zion, hots, ea zergatik *Kapitolinoa* edo *Kirinala* bezalako mendi-izen batzuk (Erromako muinoak, preseski) mugaturik agertzen diren. Batzordeak arazoa xeheki aztertu eta gero, muino horien idazkeran erabateko adostasunik ez dagoela ikusi du. Halere, badirudi joera, X. Videgainek azpimarratu duenez, formak mugagabe idaztearen alde legokeela. Beraz, erabilera eta kontsiderazio horiek ikusita, Euskaltzaindiaren Exonomastika batzordeak Erromako muinoen izenak horrela ematea proposatzen du: *Aventino*, *Zelio*, *Kapitolino*, *Eskilino*, *Palatino*, *Kirinal* eta *Viminal*. Holaxe onartu da.

Monte Perdido izena dela eta, J. Haritschelharrek eginiko galderari erantzunez, gogoratu behar da mendi hori Espainian kokatua dela, eta ondoko-ondoko hizkuntzetan izan ezik (frantsesez eta katalanez), gainerakoetan ez duela exonimorik. Beraz, antzeko beste kasu batzuetan bezala (*Mont Blanc*, *Monte Rosa*, *Sierra Nevada* edo *Mont Ventoux*) jatorrizko deitura errespetatzea erabaki da, euskarazko erabilera nagusiaren bidetik.

Era berean, A. Mujikak xehetasunak eman ditu izen klasiko zahar batzuen kasuan, Euskaltzaindiak bere 82. arauan erabaki zuen bezala, zergatik exonimoen grafia euskarara egokitu den (*Kirinal* eta *Zelio*, *Zeltso*, *Zesar* edo *Nizea* bezala), baina oraingo toponimo jaso berrienak aldiz, (*Gualdalquivir*, *Quimper*, *Cebu* eta *Cervino*, adibidez) beren horretan utziak izan diren.

Azkenean, orain arte emandako arauen arabera, kontraesan bat nabari dela oharraz du A. Mujikak: *Normandia* arautuaren ondoan *normandar* dugu, eta Greziako

uharte txiki baina famatu baten izena Ithaka gisa emana da, Euskaltzaindiaren ohiko erregelen arabera *normandiar* eta *Itaka* forma erregularrak izan beharrean. Horiek aldatzeko proposamena egin ondoren, aho batez holaxe egitea onartu da.

5. Hiztegi Batua (2.itzulia) batzorde ahaldunduaren proposamena onartzea.

Hiztegi Batua (2.itzulia) batzorde ahaldunduaren zuzendari gisa, A. Sagarnak, aurreko bileran aurkezturiko proposamenari bat ere oharririk ez zaiola heldu azaldu du. Beraz, F eta G letrez aurkeztu zen zalantzazko zerrenda onaturik gelditu da, batzorde ahaldunduak proposatu moduan..

6. 2010eko aurrekontuak eta ekonomia egoera.

Andres Urrutia Euskaltzainburuak eta J.L. Lizundia diruzainak 2010eko aurrekontuei buruzko azalpenak eman dituzte. Biek egoera ekonomikoaren larritasuna azpimarratu dute, Euskaltzaindiaren erakunde laguntzaileek, pairatzen den krisi sakonagatik, beren emaitzetan egindako murrizketa handiagatik.

Une honetan 2005 eta 2009 urteetako aditegiak bukatzen ari direla azaldu dute, agintariei Euskaltzaindiak bere laguntzen kudeaketan izandako gardentasuna erakusteko. Era berean, EAEko Hitzarmenaren prestaketa jada oso aurreraturik dagoela jakinarazi dute, eta laster sinatzea espero dutela.

Azkenik, Akademiaren diru egoeraren berri eman dute, hemendik egin daitezkeen aurreikuspenekin. Dena den, berri zehatzagoak izatean Euskaltzaindiaren osokoari horien berri emango zaio.

7. Elhuyar Fundazioaren jardunaren berri ematea.

Euskal Gizartean euskararen industrian aspaldian lanean ari diren taldeen lana hurbiletik ezagutzeko gogoarekin, Euskaltzaindiak gonbita egin dio Elhuyar Fundazioari, esku artean darabiltzan lanak eta proiektuak Euskaltzaindiaren egoitzan, euskaltzainen aitzinean, aurkeztu eta azal ditzan, era horretara Akademiak horiei buruzko informazio zehatza izan eta, bere kasuan, argibide eta xehetasunak eskatu ahal izateko.

Deiari erantzunez, Elhuyarren izenean, Itziar Nogueras eta Josu Aztiria jaunandreak etorri dira, eta pantailan proiektaturiko eskemez lagundurik, fundazio honek dituen helburuak, baliabideak eta orain arteko emaitzak azaldu dituzte.

Alde batetik, zientzia eta teknika gizarteko publiko orokorrari euskaraz helarazteko helburuaz, nolako egoeratik abiatu diren, zeintzuk baliabide kontuan hartu, landu eta garatu behar izan dituzten adierazi dute. Hasteko, haur eta gazteak izan

dituzte kontuan, horiengan gai horietarako zaletasuna eta jakin-mina bultzatzeko. Horretarako, bakoitzaren mailaren arabera materialak (liburuak, kontakizunak, esperimentuak...) landu dituzte.

Publiko espezializatua, ordea, ez dute ahantzi, eta hedabide eta komunikazio-zerbitzuen esparrua ere astindu dute.

Zientzia, teknologia eta ikerketa ere begi aurrean izan dituzte, eta horiek lan-tzeaz batera, dibulgazio lanean espezializatzen ari dira.

Hau guztiau, orainsura arte ofiziala izan ez den hizkuntza batean, eta are batasun idatzirik izan gabean burutu nahi izateak aparteko lana eskatzen du, eta itzulpenak, lexiko-egokitzapenak, hiztegiak, teknologiek aldean dakartzaten erronkei erantzuteko. Hortaz, zientzien eta hizkuntzaren arteko loturak eta egokitzapenak etengabe aztertzen jarduten dute, euskara zientzia eta teknologien arlotik saihesturik gera ez dadin.

Beren lana, asmo eta lorpenak areago argitzeko, informazio idatzia ere banatu dute euskaltzainen artean. Ondoren, halaber, egindako galderei erantzun diete El-huyarko bi partaideek. Bukatzean euskaltzainburuak etorrera eta erakustaldia eskertu die.

8. Eskuarteakoak

8.1. 2009ko Oroitidazkia banatu

Pello Telleria idazkariordeak, euskaltzainen artean, 2009ko oroitidazkia banatu du, iazko ekintza, emaitza, gertatu eta gorabehera nabarmenenak biltzen dituen.

8.2. Liburu berria aurkeztu

Ekainaren 28an, Euskaltzaindiaren Baionako ordezkarietan, *Helduen euskalduntzea eta etorkinak Ipar Euskal Herrian / L'enseignement du basque aux adultes natifs et non natifs en Pays Basque Nord* deritzon liburu berria aurkeztuko du Euskaltzaindiak. Erramun Baxok eta Jean-Baptiste Coyos jaunek, Iparraldeko AEKren partaide-tzarekin, prestatua (Euskaltzaindiaren Jagon bildumako 9. zenbakia). Euskararen Erakunde Publikoaren diru-laguntzaz argitaratu da.

8.3. Bi hitzarmen sinatu

Kultura eta informazioaren arloko erakunde eta enpresekin elkarlanean jarduteko gogoarekin, euskararen erabilera ikertu eta sustatzeko helburuaz, Euskaltzaindiak bi hitzarmen sinatu ditu: bata *Noticias de Gipuzkoa* egunkariarekin (ekainaren 16an) eta bestea *Euskal Herriko Unibertsitatearekin* (ekainaren 21ean).

8.4. Espainiako Kultura Ministerioaren gonbitak euskaltzaintzat

Ministerio horrek 2009ko *Kultura Ministerioaren Sari Nazionalak* emateko ekitaldia antolatu du, aurtengo uztailaren 20an, 12:00etan, Euskalduna jauregian izango dena. Euskaltzainei gonbitak helaraziko zaizkie.

9. Azken ordukoak

Banatu diren argitalpenak:

- *UneLibors* aldizkariaren 20. zenbakia. UNEren (Unión de Editoriales Universitarias Españolas-en) aldizkaria.
- *Sakanako euskara. Burundako hizkera* liburua, Koldo Zuazok prestatua. MEN-DAUR bildumako VIII. liburukia.

Ordu batean amaitu da bilera.

Andres Urrutia,
euskaltzainburua

Xabier Kintana,
idazkaria